

Møtereferat

<i>Saksnr.</i>	<i>L.nr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Dato</i>
14/300-8	1003/15	033	16.02.2015

Møtedato: 15.10.2014
Sted: Tynset Rådhus
Tid: 13.00 – 15.30
Til stede:
Referatet sendes til:
Deltakerne

RÅD FOR LIKESTILLING FOR FUNKSJONSHEMMEDE

Sak 1: Møte med planavdelingen i Tynset kommune

Fra planavdelingen møtte Trine Økseter Knudsen og Kristin Aasen
RLF ønsker å høre litt om ståstedet til planavdelingen og RLF formidle hvilke tanker rådet har.

Kristin innledet litt i forhold til lovverk med mer. Disposisjonen ligger med som vedlegg.

Trine gikk i gjennom Kommuneplanens samfunnsdel – kommuneplanene er et overordnet strategisk styringsdokument som følges opp i kommunens øvrige planer og styringssystemer. Gjennom kommuneplanen sier kommunestyret noe om hvilke utviklingslinjer det vil arbeide etter.

I planen er det 3 mål: Mangfold av arbeidsplasser
Bærekraft
Det gode liv.

Satsningsområder som skal vies særlig oppmerksomhet og ressurser i neste planperiode er:

Regionsenter
Arbeidsplasser
Kompetanse
Folkehelse
Tjenester

Universell utforming er godt forankret i planen.

Nye planer blir sendt ut på høring slik at Råd for likestilling kan gi tilbakemeldinger.

Sak 2: Planlegging/ satsningsområder høsten 2014

Forslag til tema i november møtet – avlastningsboligen TFF.

Forslag til tema i desember møtet – folkehelse, informasjon fra Sissel Bolstad.

Universell utforming i Holmen bygget.

Informasjon ny barnehage. Sissel tar kontakt med Mariann Hagen for avklaring.

TYNSET KOMMUNE

Hedmark fylkeskommunale Råd for likestilling for funksjonshemmede inviterer til konferanse i Folldal 17. oktober. Fra Tynset deltar: Astrid Skau, Morten Skaar Nilsen, Oskar Snarvold.

Sak 3: Jernbanetorget – oppfølging av UU.

Saken ble utsatt til neste møte

Sak 4: Referatsaker

Møtedager – onsdag 12.00 – 14.30.

Med hilsen

Sissel Urset
sekretær

Møte med Råd for likestilling for funksjonshemmede

”Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og Fylkes-kommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.” blir til daglig ofte blir forkortet til ”Lov om råd for menneske med nedsett funksjonsevne”. Loven trådte i kraft 10. september 2007

Det er viktig at rådet får gi råd i en fase der det fortsatt er mulig å påvirke saken. Rutiner i saksbehandlingen må legges opp slik at rådet får delta tidlig i utredning og planlegging.

Retningslinjer for rådene:

- Blant annet blir det slått fast at:
 - Rådet skal orienteres fast om aktuelle saker som er under arbeid i kommunen eller fylkeskommunen.
 - Etatene samarbeider med rådet om de sakene de skal ha eller har til behandling.
 -

Kommunalt planarbeid:

- Rådet skal se til at brukernes erfaring blir tatt med i saks- og planprosessen.
 - Sakene skal legges fram for rådet på et tidlig tidspunkt i saksgangen.
 - Referat fra rådsmøtet skal følge saksdokumenta til de kommunale og fylkeskommunale organ som avgjør saken.

Rådet skal involveres i arbeidet med kommunal planlegging, jf. plan- og bygningsloven § 16-1 Samråd, offentlighet og informasjon der det bl.a. står at ”Berørte enkeltpersoner og grupper skal gis anledning til å delta aktivt i planprosessen”. Rådet skal derfor forelegges kommunale plandokumenter mv. til uttalelse. Dette gjelder i reguleringsplanarbeid og ved rullering av kommuneplanen.

Tiltak med funksjonshemmede som spesiell målgruppe

Rådet skal tas med på drøfting under arbeidet med større saker av prinsipiell betydning for funksjonshemmede.

Kommunal planstrategi: Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. I Tynset ble denne sist vedtatt i mai 2013.

Kommuneplanens samfunnsdel, § 11-2: Utkast til Kommuneplanens Samfunnsdel 2014-2026 er lagt ut til høring nå.

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon.

Kommunedelplanen: Tynset sentrum. Forslag til kommunedelplan er i oppstart.

Videre planarbeid er kommuneplan for resten av kommunen.

Reguleringsplaner: Disse sendes ut til rådet ved offentlig ettersyn/høring.

Byggesak: Av spesiell interesse for rådet er tilgjengelighet og universell utforming.

Dette gjelder generelt, men kanskje spesielt for i offentlige bygg og i kollektivtrafikken.

TYNSET KOMMUNE

Dette dekkes i utgangspunktet inn gjennom TEK 10, som enhver byggesak må forholde seg til.

Det er i tillegg aktuelt å trekke inn Rådet i en tidligere fase ved spesielle prosjekter, som for eksempel utviklingen av torget i sentrum. Det vil si i skissefasen på prosjektet, før byggesak.

Tilgjengelighet og universell utforming:

Universell utforming er utforming av produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og en spesiell utforming.

Plan- og bygningsloven og TEK10 skiller mellom "Universell utforming" og "tilgjengelighet" TEK10, §12-1 og §12-2 beskriver forskjellene.

Tilgjengelighet og universell utforming:

Universell utforming skal ligge til grunn i offentlige og private bygninger med publikumsfunksjon, arbeidsbygninger og offentlige uterom.

Tilgjengelighetsbegrepet stiller ikke så store krav som universell utforming.

- I TEK 10 ligger det ulike krav i begrepene "universell utforming" og "tilgjengelighet".
- - Universell utforming gjelder byggverk (offentlige og private) for publikum og arbeidsbygninger.
- Her er det strengere krav til at det skal være tilgjengelig for flere grupper. I offentlige og private publikumsbygg og i arbeidsbygninger, som begge har krav om universell utforming, gir universell utforming en generelt bedre sikkerhet for alle i form av skilting, faremarkering osv.
- Tilgjengelighet - Krav til "tilgjengelighet", gjelder bolig (jamfør §12-2 i TEK 10)

§ 12-1. Krav om universell utforming av byggverk Byggverk for publikum og arbeidsbygning skal være universelt utformet slik det følger av bestemmelser i forskriften, med mindre byggverket eller del av byggverket etter sin funksjon er uegnet for personer med funksjonsnedsettelse.

§ 12-2. Krav om tilgjengelig boenhet Boenhet i bygning med krav om heis skal være tilgjengelig for personer med funksjonsnedsettelse slik det følger av bestemmelser i forskriften. For boenhet med alle hovedfunksjoner på bygningens inngang-splan gjelder tilsvarende for inngangsplanet. Med hovedfunksjoner menes stue, kjøkken, soverom, bad og toalett.

Tilgjengelighet og universell utforming:

Universell utforming skal ligge til grunn i offentlige og private bygninger med publikumsfunksjon, arbeidsbygninger og offentlige uterom.

Tilgjengelighetsbegrepet stiller ikke så store krav som universell utforming.

- I TEK 10 ligger det ulike krav i begrepene "universell utforming" og "tilgjengelighet".
- - Universell utforming gjelder byggverk (offentlige og private) for publikum og arbeidsbygninger.

TYNSET KOMMUNE

- Her er det strengere krav til at det skal være tilgjengelig for flere grupper. I offentlige og private publikumsbygg og i arbeidsbygninger, som begge har krav om universell utforming, gir universell utforming en generelt bedre sikkerhet for alle i form av skilting, faremarkering osv.
- Tilgjengelighet - Krav til ”tilgjengelighet”, gjelder bolig (jamfør §12-2 i TEK 10)

§ 12-1. Krav om universell utforming av byggverk Byggverk for publikum og arbeidsbygning skal være universelt utformet slik det følger av bestemmelser i forskriften, med mindre byggverket eller del av byggverket etter sin funksjon er uegnet for personer med funksjonsnedsettelse.

§ 12-2. Krav om tilgjengelig boenhet Boenhet i bygning med krav om heis skal være tilgjengelig for personer med funksjonsnedsettelse slik det følger av bestemmelser i forskriften. For boenhet med alle hovedfunksjoner på bygningens inngang-splan gjelder tilsvarende for inngangsplanet. Med hovedfunksjoner menes stue, kjøkken, soverom, bad og toalett.

- Plan- og bygningsloven
Lov som har til formål å legge til rette for samordning av statlig, fylkeskommunal og kommunal virksomhet og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser, utbygging, samt å sikre estetiske hensyn. En vesentlig del av det offentliges funksjoner i forbindelse med loven er tillagt kommunene.
- TEK 10
Teknisk forskrift fra 2010, kap 8, 12 og flere enkeltbestemmelser omhandler universell utforming.
- Veileder til TEK 10
Veilederen kan gi detaljerte svar på problemstillinger.
- Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven (Dtl)
Lov som har til formål å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Loven skal bidra til nedbygging av samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer og hindre at nye skapes. Loven gjelder på alle samfunnsområder med unntak av familieliv og andre forhold av personlig karakter.
- Regjeringens handlingsplan 2009-2013: Norge universelt utformet 2025:
Tilgjengelighet for personer med funksjonsnedsettelse er sentralt. Samfunnsskapt hindringer kan gi dårligere vilkår for utdanning, arbeid og aktivt sosialt liv for personer med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen har valgt å legge strategien universell utforming til grunn i arbeidet for oppnå mest mulig like vilkår.

Forslag til endring av krav i byggteknisk forskrift :

- Departementet legger fram følgende høringsforslag om forenkling av byggtekniske krav til boliger og boligområder: **1 - Endring av tilgjengelighetskrav i boenhet**
- Det foreslås to alternative endringer av tilgjengelighetskrav i boenhet.

TYNSET KOMMUNE

- **A. Unntaksalternativet - kun for små boenheter**
- Unntak fra tilgjengelighetskrav for 50 prosent av de boenheter som er 50 m² BRA eller mindre i en bygning.
- **B. Reduksjonsalternativet - for alle boliger med krav om tilgjengelig boenhet**
- Krav til snusirkel reduseres fra 1,5 m til 1,4 m og skal gjelde i kun ett rom av hver funksjon.
- **2 - Endring av krav til uteareal**

Det foreslås å fjerne kravet om universell utforming av felles uteareal for større boligområder med småhus der det ikke er krav om heis. Videre foreslås det å redusere kravet til stigningsforhold til gangatkomst til bolig

Lokal holdningsskaping og synliggjøring

- En stor del av arbeidet i mange av rådene, har vært viet saker som har med tilgjengelighet å gjøre. Fysisk tilgjengelighet til uteområder, til offentlige bygg, til transportmidler, tilgjengelighet til kultur- og fritidstiltak og tilgjengelighet til informasjon, er saker som går igjen. Dette er ofte konkrete saker som gir synlige resultater lokalt.
- Blant rådets viktigste funksjoner er å sette saker som er særlig viktige for funksjonshemmede på det politiske kartet og være en pådriver for gode løsninger i praksis.
- I et lite lokalsamfunn som Tynset ser vi at det er et behov for å synliggjøre disse problemstillingene i det daglige, og ta tak i mindre problemstillinger som kan ha innvirkning og signaleffekt, f. eks. angående skiltbruk for fremkommelighet i sentrum.